

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 398/2020-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. augusta 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Borisom Bednárom, Štefánikova 873/9, Poprad, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 3 Co 158/2019-91 z 5. mája 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. júla 2020 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Co 158/2019-91 z 5. mája 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou podanou na Okresnom súde Poprad (ďalej len „okresný súd“) domáhala obnovy konania vedeného pod sp. zn. 17 Pc 18/2016. Konanie, ktoré sťažovateľka navrhovala obnoviť, bolo skončené právoplatným uznesením o zastavení konania pre prekážku litispendencie. Okresný súd uznesením č. k. 8 C 52/2018-45 z 27. septembra 2019 žalobu o obnovu konania odmietol ako neprípustnú, pretože proti predmetnému uzneseniu obnova konania nie je prípustná [§ 398 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“)]. Na základe odvolania podaného zo strany sťažovateľky rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil s odôvodnením, že ho považuje za správne a v celom rozsahu sa s ním stotožňuje.

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti vyjadrila svoj nesúhlas s právnym záverom všeobecných súdov týkajúcim sa nemožnosti obnovy konania v jej veci. Zastáva názor, že okresný súd nezákonne odmietol jej žalobu bez nariadenia pojednávania a bez toho, aby vykonal o ňou tvrdených skutočnostiach dokazovanie, čím porušil jej právo konať pred súdom. Zároveň zopakovala svoju odvolaciu námietku, že v jej veci rozhodoval nezákonný sudca. S ohľadom na uvedené namieta nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorý sa nevysporiadal s jej námietkami uvedenými v jej odvolaní.

4. Sťažovateľka preto v petite svojej ústavnej sťažnosti žiada, aby ústavný súd prijal ústavnú sťažnosť na ďalšie konania a následne nálezom vyslovil, že uznesením krajského súdu boli porušené jej v záhlaví označené práva a napadnuté uznesenie zrušil.

II.

Relevantná právna úprava a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

8. Zmysel a účel princípu subsidiarity vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúceho z čl. 127 ods. 1 ústavy, ako aj legislatívnej konštrukcie § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (porovnaj m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013), podľa ktorého ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má

právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

9.1 Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07), a ich prípadné porušenie možno preskúmať spoločne.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

12. Podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, ktorý je neprípustný.

13. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd. V zmysle § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky o porušení jej základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, pretože krajský súd nenariadil v jej veci pojednávanie, nevykonal dokazovanie a v rámci svojho rozhodnutia sa nevysporiadal s odvolacími námietkami sťažovateľky, najmä s tou, že vo veci obnovy konania rozhodoval nezákonný sudca.

15. Bez potreby detailnejšieho vysporiadavania sa s námietkami sťažovateľky ústavný súd uvádza, že nosné dôvody podanej ústavnej sťažnosti v zásade zodpovedajú dôvodom dovolania (mimoriadneho opravného prostriedku) podľa § 420 písm. e) CSP („dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd“) a § 420 písm. f) CSP („dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces“).

16. Nevyužitie zákonnej možnosti podať dovolanie nemožno preto nahrádzať ústavnou sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže založiť svoju právomoc na konanie o nej až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Takú možnosť sťažovateľka v danom prípade mala.

17. Keďže sťažovateľka ani len netvrdila (tým menej preukazovala), že dovolanie nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa, v okolnostiach jej prípadu neprichádzal do úvahy ani prípadný postup ústavného súdu v zmysle § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

18. Na základe uvedeného ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri jej predbežnom prerokovaní odmietol ako neprípustnú.

19. Napriek tomu ústavný súd, vychádzajúc z materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, pre úplnosť považuje za potrebné dodať, že námietky sťažovateľky týkajúce sa jej nesúhlasu s právnym záverom všeobecných súdov sú bez právnej relevancie, pretože jej žaloba na obnovu konania, ktorá je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorým možno napadnúť právoplatný rozsudok súdu alebo uznesenie o schválení zmieri či platobného rozkazu, ak ich zmenu alebo zrušenie nemožno dosiahnuť inak, a to iba z taxatívne stanovených dôvodov a v presne určenej lehote (§ 397 až § 399 CSP), bola odmietnutá aj ako neprípustná. Žaloba na obnovu konania sťažovateľky okrem toho, že sťažovateľka zmeškala lehotu na jej podanie (§ 403 ods. 1 CSP), smerovala proti uzneseniu o zastavení konania pre litispendenciu, proti ktorému zákon žalobu na obnovu konania nepripúšťa [§ 413 ods. 1 písm. a) a c) CSP]. Z týchto dôvodov nebolo povinnosťou ani okresného súdu, ani krajského súdu nariadovať vo veci pojednávanie ani vykonávať dokazovanie. Krajský súd sa tak dostatočne s odvolacími námietkami sťažovateľky vysporiadal a rovnako dostatočne sa vysporiadal aj s jej námietkou proti zákonnej sudkyňi (bod 16 napadnutého uznesenia). Preto ústavnú sťažnosť mohol odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde aj z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

20. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. augusta 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu